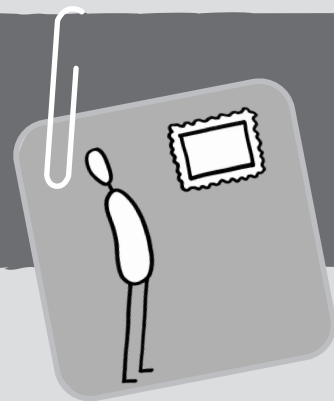

4. Oci i cultura a Olot

Oci i cultura a Olot

Oci i cultura
cultura de la ciu

"L'home crea la cultura i mitjançant la cultura es crea a si mateix".

4. Oci i cultura a Olot

El pols cultural d'Olot

A finals de l'any 1999 el govern municipal impulsà el Pla de Cultura d'Olot (PCO), un dels projectes que estava cridat a ser un dels referents de l'etapa política del govern sorgit de les eleccions locals d'aquell any. Han passat vuit anys des de l'inici dels treballs d'aquell Pla, i pensem que, per abordar el programa de cultura, aquest podria ser un bon referent d'inici i, alhora, ens permetria avaluar en quina situació es troba el panorama cultural de la ciutat.

El temps ha acabat demostrant que el PCO va néixer amb unes voluntats ja decidides, prèvies a qualsevol procés participatiu i, en conseqüència, les seves conclusions van respondre i van justificar aquelles propostes que el govern municipal ja tenia determinades en el programa electoral i que tendien a satisfer determinats sectors de la cultura de la ciutat. L'aposta per l'art contemporani n'ha estat un exemple paradigmàtic i, gairebé, l'únic àmbit on els resultats del PCO s'han visualitzat d'una manera més clara i explícita. Malgrat aquest context, pensem que moltes de les propostes – la majoria oblidades- que les entitats, associacions, experts, professionals de la cultura i, en general, els ciutadans i ciutadanes d'Olot, vam fer arribar en el marc d'elaboració del diagnòstic del Pla ens poden ajudar a dibuixar el nostre programa.

Quina ha estat l'evolució del Pla de Cultura d'Olot?

L'any 2003, els indicadors sobre el ritme d'execució ja no eren massa esperançadors i molt menys engrescadors. Es parlava d'un grau de desenvolupament "correcte" i on -no podia ser d'una altra manera-, el que brillava era l'aposta per l'art contemporani. També, s'insistia en un cert endarreriment en la incorporació de la cultura en les estratègies de desenvolupament de la ciutat. Si observem ara algunes de les propostes del PCO, ens adonarem clarament que els resultats obtinguts mostren un fracàs evident de la política cultural del govern local al llarg d'aquests anys.

Aquest fracàs sovint s'emmarca amb l'activitat ordinària dels diferents equipaments culturals públics. De fet, les memòries anuals que presenta l'Institut Municipal de Cultura de la Ciutat d'Olot dediquen bona part de les seves pàgines a recollir l'activitat d'aquests equipaments, és a dir, el número de préstecs de llibres o el nombre d'usuaris de la Biblioteca, les exposicions o les conferències realitzades en el Museu Comarcal i les seves diferents dependències, o de les representacions efectuades en el Teatre. Des de CiU entenem que tots aquests equipaments tenen una dinàmica pròpia, molt professionalitzada i en certa mesura autònoma i que, per tant, quan parlem de projecte cultural no hem de centrar-nos en aquests equipaments públics sinó en aquells nous aspectes que requereixen d'una orientació i d'una determinació estratègica per part del govern municipal.

L'aposta per l'art contemporani i la creació contemporània (Factoria de les Arts, sala Zero 1, Panorama, etc.) ha patit de dos grans defectes. D'una banda, la multiplicació d'activitats de caràcter similar i dirigides a un mateix públic i, de l'altra, no ha permès a la ciutat d'Olot situar-se en el mapa cultural, perquè la repercussió ha estat sempre més aviat petita i no ha despertat cap interès significatiu ni el conjunt de la ciutat, ni fora d'aquesta. Les xifres de públic són prou eloqüents.

Ha quedat prou demostrat, també, que el PCO que es va dotar en el seu moment l'Ajuntament ha acabat esdevenint un element de prestatgeria i que, a l'hora de la veritat, ha estat més un instrument per argumentar determinades decisions polítiques que no pas una eina útil per a la gestió cultural del dia a dia.

Què falta fer? Què volem fer?

El diagnòstic inicial del PCO va incorporar un seguit d'aspectes i àmbits que des de la visió de CiU tenien i tenen un pes molt important a l'hora de projectar la cultura d'una ciutat i per a la gent de la ciutat. A continuació recordarem algunes de les propostes, reflexions i consideracions que aquell diagnòstic inicial recollia i que pensem són aspectes valuosos a l'hora de projectar la cultura i la promoció de la cultura des de l'Ajuntament d'Olot.

En l'**Eix cultura i creació**, més enllà de les propostes sobre la creació contemporània, en destacariem dues que creiem cal aprofundir decididament:

- L'Escola d'Art, tot i que el seu objectiu prioritari ha de ser el d'esdevenir un bon centre educatiu, pensem que podria tenir una major presència a la ciutat i acomplir un paper de dinamitzador cultural i social de primer ordre (vegeu l'apartat 6.4. de l'apartat d'educació).

- A la ciutat hi manquen atractius i riquesa en l'oferta cultural a fi que sigui possible disminuir la fuga de joves que es produeix. Tot i que hi ha una causa que és pràcticament inevitable -els estudis- n'hi ha d'altres sobre les quals s'hi pot intervenir (imatge de la ciutat, oferta cultural, oferta d'oci, oferta laboral, etc.).

Pel que fa a l'**Eix cultura i participació** hi havia un conjunt de propostes que es podrien aglutinar en tres grans objectius:

- Potenciar la participació dels joves en les associacions, per garantir així el relleu generacional de les pròpies entitats. El nombre de joves que, principalment a causa dels estudis universitaris, es desvinculen de les entitats és excessivament elevat. En aquest sentit, caldria impulsar estratègies per aconseguir que els joves universitaris vulguin i puguin tornar a Olot i implicar-se en la seva vida ciutadana.

- Donar suport des de l'Ajuntament a allò que ja existeix o que ja es fa per la pròpia iniciativa de les associacions i entitats de la ciutat, augmentant els mecanismes de suport en recursos directes i indirectes, i promovent la cooperació entre les diferents entitats. Així, la creació d'un equipament polivalent o pròpiament un hotel d'entitats seria un espai que facilitaria aquest conjunt d'objectius. En aquest context convindria valorar si cal un equipament de nova planta o pensar en el paper que podrien fer les seus d'algunes entitats històriques de la ciutat com l'Orfeó o els Catòlics.

- Establir marcs de relació entre el sector públic i el de negocis de la cultura (cinema, llibreries, galeries d'art, etc.). Aquesta és una de les principals mancances on l'Ajuntament pot actuar com a catalitzador perquè aquest vincle fructifiqui, vincle que en aquests moments és extremadament dèbil.

L'**Eix cultura i memòria** fou un àmbit de treball que abordà aspectes sobre el patrimoni arqueològic, arquitectònic, artístic, natural, industrial o documental d'Olot. Per tant, el número de propostes i actuacions que es van presentar fou molt ampli i extens. Sens dubte, els aspectes relacionats amb la difusió d'aquest patrimoni, així com la política de museus i els signes o elements identitaris de la ciutat foren aspectes tractats abastament i que des de CiU d'Olot valorem com a temes centrals i que haurien d'anar molt estretament vinculats amb les polítiques de promoció i el desenvolupament de la ciutat.

Sense aquesta relació molts dels debats i de les línies de treball futures en l'àmbit del patrimoni arqueològic, cultural i natural, de la política de museus de la ciutat o de quina ha de ser la "marca" cultural d'identitat d'Olot estaran mancades d'una visió global sobre les necessitats de la ciutat. No es pot admetre, aplegament, desvincular la cultura del desenvolupament econòmic i social d'un municipi.

Arribem a l'**Eix cultura i desenvolupament** on es van treballar un seguit d'aspectes relacionats amb el desenvolupament econòmic i social que una ciutat pot, mitjançant la cultura, impulsar. Per CiU aquest ha estat un eix clarament oblidat, o pitjor, una estratègia explícitament marginada per part de l'actual govern local. La decisió de crear l'Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot separat de l'Institut Municipal de Promoció de la Ciutat sense establir canals de treball coordinats entre aquests organismes n'és la demostració més evident. A continuació detallem algunes de les propostes que es recollen i que pensem caldrà tornar a reivindicar com a necessàries:

Entendre la cultura com un factor que ajuda a la cohesió social

- Buscar la vinculació del carrer, és a dir del conjunt de la ciutadania amb les activitats culturals
- Augmentar la col·laboració entre el sector públic i el sector privat
- Facilitar la instal·lació d'empreses de l'àmbit de la cultura a la ciutat
- Apostar pel turisme cultural i, complementàriament, fer d'Olot una ciutat de serveis
- Complementar el patrimoni cultural amb el natural en el marc d'una estratègia de promoció turística
- Projectar una imatge, una "marca" de ciutat cultural
- Ofertar una programació cultural per a tots els públics
- Millorar aquells aspectes de la ciutat que poden beneficiar la imatge d'Olot com un espai acollidor, des de la neteja fins a l'accessibilitat al centre de la ciutat
- Coordinar l'oferta cultural i turística d'Olot amb la de la resta de la comarca
- Projectar la ciutat a partir de saber generar atractius al llarg de l'any

El darrer eix de treball que el Pla de Cultura abordà fou el referit a **cultura i educació**. Alguns dels aspectes d'aquest eix, per raons d'interrelació entre els diferents àmbits, han estat explicats anteriorment. De totes formes, sí que volem destacar-ne alguns d'específics:

- Pel que fa a serveis i equipaments culturals es plantejava la creació de ludoteques en el centre de la ciutat o en determinats barris ja que podrien exercir una important funció social i educativa.
- Pel que fa el paper de l'escola es proposava un conjunt d'actuacions encaminades a implicar els centres d'educació en les activitats culturals de la ciutat mitjançant, per exemple, la setmana cultural, l'edició de revistes, la publicació de treballs de recerca, realitzar presentacions públiques d'aquests treballs, etc.
- Pel que fa a la finalitat de fer d'Olot una ciutat educadora s'insistia en una idea que anteriorment ja hem mencionat: fer d'Olot un espai urbà acollidor i educatiu pel que fa al conjunt dels seus equipaments i recursos, i establir un canal de coordinació entre els centres educatius i l'oferta cultural de la ciutat, paper que podria desenvolupar l'Institut Municipal d'Educació (IME).

Des de CiU considerem que el PCO recull moltes propostes de molts ciutadans i ciutadanes, i de les entitats i associacions d'Olot que no podem desapropiar o deixar caure en l'oblit. Entenem que el PCO és un patrimoni del conjunt de la ciutat i que no s'ha d'arraconar, sinó donar-li vida i contingut en moltes de les propostes i idees que recull. Molts dels aspectes del diagnòstic, de les reflexions o de les actuacions que s'hi plantegen, poden ser perfectament assumides per part nostra. Creiem que des d'un programa de govern com aquest, cal saber explicar quines d'aquestes propostes CiU voldrà prioritzar. Per nosaltres hi ha un conjunt d'objectius que en l'àmbit de la cultura volem que siguin preferents.

4.1. Cultura i ciutadania

Olot en xifres

Alguns espectacles del Teatre Principal no omplen ni 2/3 parts de l'aforament previst.

	Teatre i dansa 2005	Música 2005	Panorama 2004
Espectadors	2.973	3.123	1.116
Percentatge assistents/població	9,6 %	10,1 %	3,6 %
Assistència /aforament	65,2 %	58,4 %	59,8 5

Font: Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot. 2006.

Objectiu 4.1. Apostarem per una cultura més popular. Que arribi a més gent, al màxim de gent possible. Cal potenciar i redimensionar aquelles activitats que puguin ser gaudides pel conjunt dels ciutadans. La cultura l'hem d'entendre com un espai de lleure, oci i de realització personal.

Accions

4.1.1. Cobrirem i adequarem **la Plaça de Braus** perquè sigui un espai on poder-hi fer actuacions culturals de tot tipus, especialment les musicals i aquelles que requereixen d'un aforament important. Actualment la ciutat d'Olot està mancada d'aquest tipus d'equipament lúdic i cultural.

4.1.2. Millorarem la qualitat i farem assequible a tothom les representacions del Teatre i que aquest estigui a disposició no només de les companyies professionals, sinó també, de les companyies amateurs de la comarca, fet que ajudaria a **popularitzar i apropar aquest equipament** a la ciutadania.

4.1.3. Augmentarem els lligams entre **escola i cultura**. L'escola té un paper molt important en l'adquisició d'hàbits culturals entre els infants i adolescents.

4.1.4. Treballarem per estendre les **pràctiques culturals a nous sectors socials**, incorporant nous promotors i usuaris de la política cultural de la ciutat.

4.1.5. Plantejarem la política des de l'**Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot** en tres grans àmbits:

a. **Programes de formació i aprenentatge.** Accions que han de facilitar l'adquisició per part dels olotins i olotines d'aquelles habilitats necessàries per gaudir de les diferents propostes culturals de la ciutat.

b. **Programes de recerca, creació i producció de propostes.** Accions que han d'incorporar els usuaris i usuàries de la ciutat més actius amb projecte propi i que no tenen equipaments ni recursos.

c. **Programes de promoció i difusió.** Accions per a apropar a la ciutadania olotina les propostes culturals i artístiques que es generen a la ciutat.

4.1.6. Potenciarem i millorarem **la qualitat pedagògica de l'oferta cultural** de tota la ciutat, perquè els infants i joves puguin gaudir-ne.

4.1.7. Impulsarem un **pla de llibreters** de la ciutat que impulsi la seva participació en la vida pública, reconegui la seva tasca en la difusió i promoció del llibre.

4.1.8. Obrirem una línia de suport per a la celebració a Olot de **festivals i trobades literàries**.

4.1.9. Potenciarem les **Festes del Tura** com a referent nacional de la cultura tradicional i popular. En aquest context primarem un model que combini la diversió amb les actituds cíviques i responsables, especialment entre el més joves.

4.1.10. Pensem que la **faràndula olotina** és part essencial del patrimoni cultural dels olotins i olotines, per aquest motiu en promourem la seva difusió. Igualment establirem un programa –amb calendari i pressupost específics- per al seu manteniment i conservació.

4.1.11. Els diferents **museus de la ciutat** són uns elements estratègics de l'activitat cultural i de desenvolupament econòmic. En aquest sentit elaborarem un pla d'actuació de l'àmbit museogràfic que tingui en compte dos principis bàsics:

- Que els museus han de ser un espai de projecció dels artistes de la comarca
- Que els museus han de ser un espai de preservació i difusió de la memòria històrica local

4.1.12. Establirem una línia de suport que incentivi la **presència de la ciència als centres culturals** de la ciutat, col·laborant estretament amb les associacions especialitzades en aquesta temàtica.

4.2. Cultura i economia

Olot en xifres

Olot no disposa encara de cap activitat cultural de referència a nivell nacional ni internacional.

Ciutat	Referent cultural
Girona	Festival de Músiques Religioses del món
Vic	Mercat de Música Viva
Tàrraga	Fira de teatre al carrer
Calella de Palafrugell	Festival de Cap Roig
Blanes	Concurs Internacional de Focs d'Artifici
Tortosa	Festa del Renaixement
Figueres	Museu Dalí
Sitges	Festival Internacional de Cinema
Olot	-----

Objectiu 4.2. Potenciarem la cultura com un factor de desenvolupament i creixement econòmic on cal implicar els sectors privats de la cultura amb els públics. En aquest context, cal que Olot tingui un far, una “marca”, un element de capitalitat cultural específic que la diferenciï d’altres ciutats i que, alhora, complementi l’oferta d’altres municipis de la comarca.

Accions

4.2.1. Plantejarem la creació d’un **Parc temàtic dels Volcans a l’entorn d’un nou Museu dels Volcans** que, a més de ser un centre per a l’estudi, la investigació i la difusió de la vulcanologia, sigui un pol de desenvolupament turístic i econòmic de la ciutat.

4.2.2. En el període de Nadal promourem un conjunt d’iniciatives amb la marca “**Olot, temps de Nadal**” que incorpori i sumi, al voltant d’una **nova Mostra Internacional de Pessebres**, els pessebres vivents, els Pastorets, altres representacions i escenificacions nadalenques, la Fira de l’Alimara, etc.

4.2.3. Impulsarem un **Festival de Música d’Estiu** amb la finalitat que el conjunt de les activitats estivals que s’organitzin des de l’Ajuntament permetin ser un espai de lleure pels olotins i olotines i, alhora, un element d’atracció turística de la ciutat.

4.2.4. Impulsarem una oferta museística que sigui un factor de difusió del nostre llegat cultural i patrimonial. Aquesta orientació ens ha de permetre que els museus de la ciutat siguin, també, un factor que incrementi l’interès turístic d’Olot.

4.2.5. Reclamarem, com un projecte estratègic imprescindible per Olot, la creació del **Campus de les Arts**, d’uns estudis universitaris o equivalents que activin i donin uns nous horitzons a la nostra ciutat.

4.2.6. Impulsarem el patrocini i el mecenatge a la ciutat d’activitats culturals, particularment aquelles d’entitats que ja tenen una trajectòria important i d’interès social, com per exemple: Christus, els Pastorets, Olot.doc, el Cornamusam, els 30 Dies de Gravat, etc.

4.2.7. Ampliarem les **Edicions Municipals** amb una nova sèrie de monogràfics dedicada a temàtiques d’actualitat i d’interès local. Per exemple, qüestions sobre demografia, sociologia, urbanisme o medi ambient.

4.3. Cultura i món associatiu

Olot en xifres

La Garrotxa és una de les comarques amb més quantitat d'associacions.

	Associacions	Habitants	Habitants/associació
Garrotxa	546	52.384	96
Osona	954	145.790	151
Gironès	1.513	166.079	110
Ripollès	247	26.400	107
Baix Penedès	495	75.756	153
Pla de l'Estany	254	28.557	112
Anoia	803	109.198	136
Catalunya	43.253	7.134.697	165

Font: Departament de Justícia. 2005.

Objectiu 4.3. Donar suport a les entitats i associacions i potenciar la participació dels ciutadans en aquestes associacions ha de ser una prioritat per l'Ajuntament. El protagonisme cultural ha d'estar més en mans dels ciutadans que de l'administració. Els principals protagonistes de la vida cultural han de ser els creadors, les associacions i les entitats, les iniciatives empresarials i els "consumidors" culturals. L'Ajuntament d'Olot ha de generar les condicions per a la creació, per al desenvolupament industrial, per a la difusió i l'accés dels ciutadans a la cultura.

Accions

4.3.1. Projectarem i posarem en funcionament un hotel d'entitats. Proposarem al Centre Catòlic Olot i a l'Orfeó Popular Olotí, i altres entitats que disposin d'espai, l'adequació de les seves instal·lacions com a hotels d'entitats. Construïrem espais d'ús compartit per a totes aquelles entitats que ho desitgin i dedicarem recursos humans per a la seva dinamització. Aquest projecte serà una eina bàsica per ajudar en la dinamització i recolzament del teixit associatiu de la ciutat.

4.3.2. Crearem la Taula de cultura que sigui un espai obert d'interlocució i participació amb i entre les entitats i associacions de caràcter cultural d'Olot. El Consell tindrà com a finalitats principals informar i deliberar sobre la gestió dels projectes i activitats culturals de la ciutat.

4.3.3. Impulsarem Plans de formació artística a les escoles de la ciutat, per potenciar aquestes habilitats entre els infants i joves de la ciutat.

4.3.4. Proposarem obrir la **Biblioteca Marià Vayreda** els diumenges i festius.

4.3.5. Incrementarem la coordinació entre la **Biblioteca Marià Vayreda i les biblioteques escolars**, afavorint l'intercanvi d'experiències, de fons i la realització conjunta d'activitats.

4.3.6. Potenciarem la realització a la ciutat de cicles de **debat, xerrades i conferències d'actualitat**.

Donarem suport a totes les entitats de la ciutat que organitzen en aquests moments aquest tipus d'actes.

4.3.7. Donarem suport amb recursos i espais el paper cultural i social de les corals olotines.

4.4. Oci

Olot en imatges

L'Espai Núria acull en el mateix espai activitats per a adolescents i per a adults.

Objectiu 4.4. L'oci és cada vegada més importants per a tots els ciutadans i ciutadanes. I una ciutat com Olot ha d'oferir prou possibilitats públiques i privades perquè els olotins puguin divertir-se i gaudir del seu temps lliure. Des de l'Ajuntament cal facilitar que les iniciatives privades d'oci funcionin i puguin oferir activitats per a adults, gent gran, i sobretot per a infants, adolescents i joves.

Accions

4.4.1. Donarem suport a totes les activitats privades d'oci que es puguin realitzar, facilitant-los permisos i agilitant tràmits.

4.4.2. Impulsarem un programa d'activitats d'oci complet per tots els caps de setmana de l'any, que complementi l'oferta d'oci privada.

4.4.3. L'oci familiar serà una prioritat. Organitzarem activitats perquè puguin gaudir-ne conjuntament

pares i fills.

4.4.4. Treballarem perquè una part de l'oferta d'oci de la ciutat estigui relacionada amb les **activitats culturals**.

4.4.5. Endegarem un **procés de participació amb pre-adolescents, adolescents i joves** per a conèixer les seves inquietuds d'oci i lleure, i així detectar mancances i noves necessitats.